Motto: „Stáří je velice těžké období v životě člověka,
ale je to bonus, pokud se toho člověk dožije.“

Současnost - 2020 - ohrožený druh

Sedím na lavičce a myslím na to, kolik mi je let, že v 79 letech jsem již ohrožený druh, starší senior. Můj život mi utekl pod rukama tak rychle, že jsem si to ani neuvědomoval.

Vidím jak v Soběslavi, ve Lhotě sedí na lavičce starý muž, vyhřívá se a přemýšlí o životě. Já se na něj dívám a ani ve snu by mi nenapadlo, že to nebude tak dlouho trvat, ani já se tomu nevyhnu a budu sedět zrovna tak a přemýšlet o životě.

Před pár dny jsem pochoval svoji ženu. Jsem v 79 letech vdovec. Mám dvě dospělé děti, se kterými žiji. Naše soužití je strašně náročné. Pokud jsme všichni pohromadě, není dne, abychom se nepohádali. Je to již taková ponorková nemoc, protože již dva měsíce nás děsí koronavirus. Proto jsme se uchýlili do domku mé dcery, Kateřiny v Březové u Prahy, kde je minimální riziko nákazy.

Koronavirus se objevil v Číně, ve Wu-chanu. Nikdo se nechce hlásit, kdo je autorem tohoto viru. Říká se, že ho přinesli Američtí vojáci, kteří se zúčastnili vojenských her ve Wu-chanu. Z Číny se nákaza rozšířila do celého světa. Každý den sledujeme, jak se nákaza šíří. Nejhorší situace je v USA. K dnešnímu dni tj. 15.4.2020 je v USA asi 615 000 nakažených a 26 000 mrtvých. V České republice je 6 111 nakažených a 161 mrtvých. Koronavirus zabíjí především lidi od 65 let, to znamená, že patřím do kategorie „ohrožený druh“.

Mé myšlenky těkají od jedné události k druhé. Co jsem za celý svůj život prožil, co jsem dokázal, co se mi nepovedlo a co jsem dokonale pohnojil? Je toho všeho dost na to, abych se nad tím pozastavil. Za prve, jsem splnil předsevzetí z mého dětství a mládí. Co to bylo? Ano, bylo to dosáhnout maximálního vzdělání a být pak jedním z předních odborníků ve svém oboru. Vybral jsem si cukrovarnictví, neboť tento obor zahrnuje téměř všechny předměty, které jsme se ve škole učili. Je to především matematika, fyzika, chemie organická i anorganická, logika, biochemie, biologie, speciální analytická chemie a na to navazující chemické

inženýrství, které dává znalosti o transportu pevných látek, kapalin a plynů až k odparkám přes krystalizaci, odstředivky, kalolisy a chování krystalových směsí až po uskladnění pevných i kapalných látek. A i to všechno nestačí, tj. pouze znalosti ze školy, ale je nutné též i trvalé studium všech přírodních zákonů.

Nepovedlo se mi přesvědčit vedení cukrovarnického průmyslu o správnosti myšlenek souvisejícími se zpracováním řepy, která vykazovala velmi nepříznivé vlastnosti a to přesto, že ve všech továrnách bylo dosaženo velmi příznivých výsledků. Chyba byla v tom, že z využívání mého postupu vyplývala dost značná odměna a to bylo nepřípustné v době, ve které jsem pracoval. Ale radost z dobře vykonané práce a z toho kolika lidem jsem ulehčil práci, kolik lidí se radovalo z mé technologie, kolik lidí se pyšnilo s tím, že nikdy neviděli tak dokonalé šťávy a cukrovarnické kaly, které bubnovaly, když padaly z kalolisů, to mi nikdo nemůže upřít a závistivci mohou pouze blednout.

Celý svůj život jsem žil pro cukrovary. A bylo mi líto, když po roce 1990, nenažraní vlci ze „zlatého“ západu skupovali naše cukrovary, tyto zavírali a postupně rozprodávali. (Velmi

lukrativní pro developery bylo umístění cukrovarů. Každý cukrovar byl v minulosti postaven blízko řeky a vedly k němu koleje). Z původních 60 cukrovarů zbylo pouhých 7. Jak to dělali, jsem pochopil až teprve tehdy, když jsem viděl film „Pretty woman“. K tomuto výrazně dopomohla kuponová privatizace, která podporovala bohaté lidi ze západu a nedávala možnost, aby většina podniků zůstala v českých rukou. Prodala se dokonce i voda. To považuji za velkou zradu našich politiků z devadesátých let. To má za následek, že celé miliardy peněz každoročně odtékají na západ bez dalšího užitku pro naše lidi. Naopak jsou pokusy nahnat do naší země hordy fanatiků, kteří mají pouze jeden úkol - zničit tuto krásnou zemi a s ní i všechny výdobytky, které zaplatili naši předkové svou krví. Stejně jako to udělali v Sýrii. Takové myšlenky mi prolétají hlavou.

Vzpomínám: jednou jsme s bratrem šlí Štefaníkovou uličkou ve Slavkově a potkali jsme dva kluky. Na první pohled bylo vidět, že nejsou místní. Prošli kolem nás bez povšimnutí. Já jsem je zastavil a říkám: „Kluci, vás neučili zdravit starší lidi?“ Oni odpověděli: „My vás neznáme.“ Já na to: „Na vesnici nás učili, že se máme chovat ke starším

lidem s úctou a vždy je při každém setkání pozdravit a případně v dopravním prostředku jim uvolnit místo.“ Kluci pokračovali dál bez dalšího komentáře. Bratr mi říká “To jsou kluci z města, kde je normální, že se lidé navzájem neznají a nezdraví se.“ Já na to: „To je sice pravda, ale na vesnici je to jinak. Na vesnici vždy, když potkáme staršího člověka, vždycky ho slušně pozdravíme“. Bratr mi odpověděl: „Je to velice smutné jaký rozdíl je mezi městem a vesnicí.“ Mé myšlenky jdou dál. Co dnes v té škole ty mladé učí? Skoro téměř vymizela slušnost a úcta ke stáří. Místo toho zde máme inkluzi, překrucování dějin, genderství a pošahanou Grétu. A na gymnáziu jsou zrušeny povinné maturity z matematiky. Kam ta dnešní společnost spěje? Aha, už to vidím. Jak to bude „krásné“, když lidé budou tlachat bez jakékoliv logiky, chcete-li „mlátit prázdnou slámu“, jak to často vidíme u našich politiků v parlamentu.

A napadá mne mnoho skvělých myšlenek, když vtom slyším svoji dceru volat: tati...a myšlenky jsou pryč jako by je odvál vítr a nemohu si zaboha vzpomenout, na co jsem to myslil.

Tak musím pěkně od začátku.

Sedím na lavičce na dvorku své dcery Kateřiny. Kolem jdou nějací lidé, zdraví mne a já jim odpovídám na pozdrav. Myslím na svoji ženu. Proč odešla do země, odkud není návratu? Když jsem ji poznal, v Prosenicích v roce 1964 jako studentku VŠCHT Praha, byla nesmírně pracovitá, skromná a velmi vtipná. Její humor byl úplně stejný jako můj - sarkastický. Proto jsme si velmi dobře rozuměli a logicky jsme se sblížili na tolik, že dne 11. srpna roku 1966 jsme se vzali. Svatbu jsme měli na Staroměstské radnici v Praze. Všechny formality nám zařídila její teta, která žila v Praze. Svatební obřad byl jednoduchý, měli jsme pouze pár svědků: Ivan Palla, kamarád z cukrovaru Prosenice, Ing. Radmila Súlovská, kamarádka Stáni z vysoké školy a Ing. Karel Tobola, můj kamarád z vysoké školy a jeho manželka. Pak jsme se všichni přesunuli do restaurace Pelikán na oběd. Tam mě zachránil Ivoš, který mi dal svatební dar 800,-Kčs, kterými jsem zaplatil útratu.Večer jsme strávili v jednom baru ve Vršovicích, kde hrála kapela s ozembouchem, s dalším kamarádem z vojny a to se Standou Bimanem. Teprve potom jsme odjeli do Soběslavi a pak do Slavkova, abychom to oslavili se svými nejbližšími.

Abychom se mohli nastěhovat do bytu v areálu cukrovaru Kojetín, museli jsme být manželé. To jsme splnili a v tom bytě jsme vydrželi až do roku 1969, kdy se nám narodil syn David. V tomtéž roce jsme se přestěhovali do družstevního bytu ve městě. Ještě v témže roce jsem nastoupil na postgraduální studium „Nové poznatky v cukrovarnictví“. Bylo to jako studium na druhé vysoké škole. Po ukončení studia mne povolal generální ředitel Slabý na generální ředitelství do Prahy, kam jsem nastoupil až za dva roky, protože v Modřanech se stavěly byty, a já jsem odmítl se přestěhovat do menšího bytu, protože v Kojetíně jsme měli třípokojový byt a zkušenost byla taková, že v Praze bychom se do většího bytu již nedostali. Manželka dostala místo ve Výzkumném ústavu cukrovarnickém. To se již psal rok 1974. V tomto roce byl zahájen provoz metra.

V Kojetíně jsme pracovali celkem osm roků. To byla velmi dobrá škola a znamenitá praxe.

Já jsem na GŘ měl za úkol řešit nejzávažnější problémy cukrovarů. Manželka pracovala v technologickém odboru Ing. Frimla. Do práce to měla přes ulici, což byla velká výhoda vzhledem k tomu, že se mohla plně starat o děti. Naše

dcera Kateřina se narodila již v Praze, takže je křtěná Vltavou. Stáňa o děti vzorně pečovala. Oba rodiče jsme svým dětem dali do vínku plnou možnost vzdělání a taky jsme zařídili, že oba dostali příležitost udělat autoškolu, takže jsou řidiči a to jezdit po Praze je pořádná škola.

Oba jsme měli velkou radost zejména z Kateřiny, která zdědila geny po nás obou a vystudovala dvě velice těžké vysoké školy: ČVUT Praha a VŠ báňskou v Ostravě. I David zdědil stejné geny. Absolvoval gymnázium v Modřanech, nastoupil ke studiu na fakultě jaderné (já jsem snil o tom, že v budoucnosti bude řešit David výrobu energie jadernou fúzí. Má na to všechny předpoklady to je fantazii, rychlost logického myšlení atd.). Přestoupil však na VŠCHT na anorganickou chemii. Donutili jsme ho s manželkou uzavřít první ročník. Ve druhém ročníku však zanechal studia, protože se mu narodila dcera Kristýnka. Bylo těsně po sametové revoluci, rozvíjelo se podnikání a my jsme ho upozorňovali, že podnikání není lehká věc a až se trh nasytí, že mohou zkrachovat (podnikali s tím, že instalovali satelity na hotelích). Několik let jim to vycházelo a pak došlo k tomu, co jsme předpokládali. Firma zkrachovala a tak David zůstal

bez ukončeného vzdělání. Bylo to největší zklamání mámy i mne v našich životech.

V současné době je přijatý na Matematicko-fyzikálni fakultu University Karlovy. Patnáct let se neustále přihlašoval a stále platil 500,-Kč. Já jsem říkal, že je nejvytrvalejším sponzorem Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy. Vzhledem k tomu, že má dobrou výbavu k tomu, aby tuto vysokou školu ukončil úspěšně, doufám, že mně s Kateřinou nezklame, ale především sám sebe nezklame. Je velká škoda, že se toho již máma nedožila. Tak jsem tu ještě já s podlomeným zdravím, abych se ještě dožil alespoň jeho bakaláře.

O čem budu přemýšlet zítra?

Uplynula řada dní. Je 1. června 2020. Krásný den. Opět si sedám na lavičku a vnořuji se do světa myšlenek. Opět mi probíhá celý můj život před očima jako barevný film.

Vidím, jak jedeme na kolech do kopce v Soběslavi. Kam jedeme? No přece do lesa na houby. Projíždíme Lhotou a vnoříme se do lesa, který Stáňa miluje nadevše. Vodí mne na všechna místa, která zná jen ona sama, kde našla krásné hříbky. Její rodiče sem chodili sbírat borůvky. Kam se

podíváš, vidíš modré borůvky. Stáňa se mi směje, že mám fialovou tvář od borůvek. U nás na Slovácku v podhůří Bílých Karpat borůvky nerostou. Jdeme dál a nacházíme pravé hříbky, křemenáče, strakoše, podmáselníky a velice oblíbené houby syrovinky. Stáňa milovala syrovinky, které si připravovala na plotně doma v kuchyni. Odpoledne jsme šli k řece Lužnici, na plovárnu. Zde byla Stánina kamarádka Jana se svým manželem Pepikem Frajtem. Frajtovi si postavili domek, kam jsme se Stáňou jezdili, když jí zemřeli rodiče. Hned vedle plovárny je sportovní letiště, takže větroně nám létaly nad hlavami, když šly na přistání. A kolem nás poskakovaly děti. To bylo jedno z nejkrásnějších období našeho společného života - byli jsme velmi, velmi šťastni!!! Emoce se mnou cloumají. Derou se mi slzy do očí. To všechno už je nenávratně pryč. Tak tady sedím, kmet osmdesátiletý a říkám si: „Stáří je velice těžké období v životě člověka, ale je to bonus, pokud se toho člověk dožije.“ A tak člověk píše paměti ze svého života. Je to štěstí, když se těchto dní dočká. Ale jsou lidi, kteří už nikdy žádné paměti nestačí napsat.

(Právě jsem odtajnil, o čem přemýšlí starý člověk v poslední fázi svého života, na lavičce před domem).

V Březové u Prahy, červen 2020

Ing. Zdeněk Pochylý,
z.pochyly@centrum.cz